

Te besluiten om:

1. Kennis te nemen van het Fusieplan Cultuurbedrijf Doetinchem van Schouwborg Amphion, Muziekschool Oost-Gelderland en de Gruitpoort d.d. 8 juni 2020.
2. Geen wensen of bedenkingen te formuleren op de subsidieovereenkomst Cultuurbedrijf Doetinchem 2021-2024.

Inleiding

De oprichting en inwerkingtreding van de Stichting Cultuurbedrijf Doetinchem is per januari 2021 een feit. Daartoe zijn de afgelopen jaren alle benodigde stappen gezet. Het Cultuurbedrijf werkt vanaf die datum onder leiding van één directie met één begroting en één Raad van Toezicht. De oorspronkelijke toezichthouders van de drie instellingen hebben na een positief advies van hun personeelsvertegenwoordigingen daartoe besloten. Een personeelsplan maakt dan ook onderdeel uit van het Fusieplan. Vanwege de privacy ontvangt u als bijlage een Fusieplan zonder het personeelsplan. Het afsluiten van de subsidieovereenkomst is de laatste stap richting het nieuwe Cultuurbedrijf.

Context

Met de benoeming van de procesbegeleider/kwartiermaker begin 2019 konden de laatste noodzakelijke stappen worden gezet in samenwerking met directie, personeel, vrijwilligers en toezichthouders van de drie betrokken instellingen. Dit heeft geleid tot de oplevering van een Fusieplan op grond waarvan de fiscale en statutaire zaken binnenkort notarieel worden afgerond.

In het Fusieplan is de bedrijfsvoering, de managementstructuur en de governance verder uitgewerkt op basis van de inhoudelijk/artistieke en de maatschappelijke grondslagen zoals die zijn verwoord in hoofdstuk 2 van het Fusiedocument. Deze zijn eerder met u gedeeld tijdens de informatieve raadsbijeenkomsten op 1 november 2015, 15 december 2016 en 12 december 2019. Tijdens de raadsvergaderingen van 22 december 2016, 6 juli en 9 november 2017 hebt u hierover besluiten genomen. Tussentijds bent u geïnformeerd met een aantal raadsmededelingen over de voortgang van het proces (2015-72, 2016-21, 2016-92, 2018-122, 2019-24, 2019-51, 2019-88, 2019-115 en 2020-67).

De daadwerkelijke start die per 1 januari 2021 wordt gemaakt, is het uitvloeisel van het raadsbesluit op de vaststelling van de Businesscase Cultuurbedrijf (9 november 2017). Langs de drie inhoudelijke programmalijnen presentatie, educatie en participatie is het Cultuurbedrijf opgebouwd. In raadsmededeling 2019-51 is dit traject nader toegelicht.

De kwaliteiten van Amphion, Gruitpoort en Muziekschool vormden daarbij het uitgangspunt. Het borgen van hun professionaliteit staat centraal in het Fusieplan. Zorgvuldigheid heeft daarbij voorop gestaan. Maar tegelijk is over ieders schaduw heen gekeken naar de meerwaarde van een Cultuurbedrijf voor alle betrokkenen in Doetinchem en de regio. Dit gecompliceerde proces vergde een grote inzet van alle betrokkenen en er is vanuit ieders competentie zorgvuldig gewaakt over het wegvallen van kennis, kunde, netwerken, zekerheden en verworvenheden. Dat dit Fusieplan er nu ligt, is dan ook het resultaat van het geloof in de uiteindelijke waarde van cultuur voor de samenleving.

Argumenten

1.1. Fusieplan vormt slotstuk intensief traject

Het Fusieplan Cultuurbedrijf Doetinchem vormt het einddocument van een jarenlang en intensief proces gericht op samenwerking van de drie culturele instellingen. De inhoudelijke intentie daartoe is nooit buiten beeld geweest maar praktische, organisatorische, financiële, personele en juridische knelpunten vroegen telkens weer om nieuwe oplossingen. Al werkende weg zijn deze één voor één weggewerkt. Uiteindelijk hebben de Raden van Toezicht van de Muziekschool Oost-Gelderland en de Gruitpoort en de Raad van Commissarissen van Amphion het Fusieplan op 8 juni 2020 voorgelegd voor advies aan de medezeggenschapsorganen.

1.2. Positief advies van personeelsvertegenwoordigingen

De drie medezeggenschapsorganen van Amphion, Muziekschool en Gruitpoort hebben zelfstandig een oordeel gevormd over het Fusieplan en het daarin integraal opgenomen Personeelsplan. Eerder is ook conform de Wet op de Ondernemingsraden een advies gevraagd inzake de vorming van de nieuwe bestuursconstructie; het advies daarop is verwerkt in het uiteindelijke Fusieplan.

De drie adviezen van de medezeggenschapsorganen spreken zich positief uit over het traject van samenwerking en de totstandkoming van de uiteindelijke vorming van een Cultuurbedrijf. Inmiddels is er een Ondernemingsraad voor het Cultuurbedrijf in oprichting langs de lijnen van de Governance Code Cultuur. Eerder is er een Transitie Ondernemingsraad, bestaande uit personeelsvertegenwoordigingen van de drie instellingen, een aantal keer bij elkaar geweest.

2.1. Meerjarige subsidieovereenkomst

De ambities van het Cultuurbedrijf zijn beschreven in drie inhoudelijke programma's, te weten educatie, presentatie en participatie. In de realisatie daarvan worden zij ondersteund door enkele functionele bedrijfsonderdelen en stafafdelingen. Met een vierjarige subsidieovereenkomst bieden wij het Cultuurbedrijf de zekerheid waarop verder gebouwd kan worden. Deze financiële zekerheid komt overeen met hetgeen in het raadsbesluit op de businesscase (9 november 2017) is vastgelegd. Het betreft een ongedeelde budget met onderscheiden prestatievelden. In de eerste begroting voor het jaar 2021 zal het bestuur van het Cultuurbedrijf aangegeven welke budgetten zijn benodigd om de prestatieafspraken te behalen.

2.2 Toekomstgerichte transitie binnen prestatieafspraken

Een Cultuurbedrijf opbouwen is geen sinecure. Kijkend naar de volledige exploitatie vormt de gemeentelijke subsidie daarbinnen slechts een onderdeel. Het Cultuurbedrijf opereert dan ook als een regionale speler in het culturele en maatschappelijke veld. In de businesscase hebben wij de prestatievelden benoemd. De maatschappelijke ontwikkelingen, de context waarbinnen culturele activiteiten plaatsvinden en de betrokken (markt)partijen in aanpalende velden als basis- en voortgezet onderwijs, zorg, welzijn, jeugd, ouderen, recreatie, toerisme en erfgoed vragen erom te reageren en te anticiperen door middel van het aanbod van het Cultuurbedrijf. Om de beleidsontwikkeling en beleidsvrijheid te maximaliseren, leggen wij het ongedeelde budgetbedrag vast voor de komende jaren. De prestatieafspraken geven invulling aan de prestatievelden. Bij de jaarrekening van het Cultuurbedrijf worden deze geëvalueerd en waar nodig bijgesteld. Dit vindt plaats op bestuurlijk niveau en het bijstellen van de prestatieafspraken is een bevoegdheid van het college. In de bijlage treft u de af te sluiten subsidieovereenkomst aan inclusief de invulling van de prestatievelden met prestatieafspraken.

3.1. Volledige eerste jaar 2021 met één begroting

Uit het Fusieplan blijkt dat het Cultuurbedrijf de eerste jaren zich moet vormen en plooiën naar de nieuwe verhoudingen. Zowel de gevelproblematiek als de ombuigingen uit 2015 trekken een forse wissel op de exploitatie. De gevolgen van de Coronacrisis raken ook het Cultuurbedrijf. Het brengt nu grote uitdagingen met zich mee, maar maakt de toekomst ook onzeker.

Wil de transitie naar een toekomstbestendig Cultuurbedrijf succesvol zijn, dan zullen nog enkele slagen gemaakt moeten worden. Voorwaarden hiervoor zijn een stevige regionale rol en een stuk ondernemerschap. In de exploitatie- en balansontwikkeling voor de komende jaren is dat zichtbaar. Ook is zichtbaar dat het financieel perspectief zonder meer gezond is. Het Cultuurbedrijf werkt met één begroting en één verantwoording.

Financiën

Voor het jaar 2021 is € 2.289.500,- (inclusief indexering over 2021) beschikbaar. Deze subsidie wordt in vier termijnen uitbetaald. De bijbehorende dekking is voorzien in de gecumuleerde gemeentelijke budgetten voor Schouwburg Amphion (FCL 45300104), Gruitpoort en Jongeren centrum (FCL 45300103 en 46100203) en Muziekschool Oost-Gelderland (FCL 45300105).

In het Fusieplan dat is aangepast met de exploitatieverliezen vanwege de coronacrisis, wordt beschreven hoe de taakstellingen zijn verwerkt en welke maatregelen nodig zijn om in binnen een termijn van enkele jaren tot een positieve exploitatie te komen.

Kanttekeningen

1.1. Is het Cultuurbedrijf voldoende wendbaar?

Het Cultuurbedrijf is met ruim 61 fte, 120 parttime ZPP-docenten en circa 160 vrijwilligers een grote organisatie die in haar onderliggende organisaties op veel plekken heeft bewezen *lean* te kunnen opereren. De personele werkgroepen hebben de afgelopen maanden bedrijfsonderdelen gevormd die op diezelfde leest geschoeid zijn. Toch zal het de eerste maanden wennen en zoeken zijn in de werkverhoudingen. De positieve energie die gepaard gaat met de samenwerking zal hard nodig zijn om knelpunten op te lossen en nieuwe uitdagingen te tackelen. Gezien de kwaliteiten en flexibele inzet van alle betrokkenen zoals beschreven in het Fusieplan lijkt de wendbaarheid van het Cultuurbedrijf geborgd.

2.1. Bieden de prestatieafspraken niet te veel ruimte?

Een vierjarige subsidieovereenkomst biedt enerzijds financiële zekerheid en continuïteit in de bedrijfsvoering maar anderzijds bestaat het gevaar daarmee de inhoudelijke culturele opdracht voor een periode van vier jaar in te perken. De prestatieafspraken geven beleidsruimte, maar geven met de prestatievelden het Cultuurbedrijf wel een duidelijk kader mee. Zo is het voor het Cultuurbedrijf mogelijk om accentverschuivingen aan te brengen, zonder dat de kernkwaliteiten teniet worden gedaan. Door de aard van de prestatieafspraken is het mogelijk de toegankelijkheid van de instelling te vergroten en bredere en nieuwere doelgroepen te bereiken. De taakinvulling door het Cultuurbedrijf kent een vanzelfsprekende verbondenheid met de regiogemeenten. Ook zij zullen dienstverleningsovereenkomsten afspreken met het Cultuurbedrijf. In welke vorm dat gebeurt en voor welke onderdelen is nu nog niet zichtbaar.

2.2. Wat als de gemeente de subsidieovereenkomst niet afsluit?

Met de subsidieovereenkomst geeft gemeente Doetinchem het Cultuurbedrijf een duidelijke opdracht mee op de drie inhoudelijke programma's. Het geeft gemeente Doetinchem kans om richting te geven aan het Cultuurbedrijf. Als er geen subsidieovereenkomst met het Cultuurbedrijf wordt afgesloten, kan de gemeente Doetinchem minder richting en sturing geven. Als zelfstandige organisatie maakt het Cultuurbedrijf zelf afspraken met partners en maakt het hierin eigen en mogelijk andere keuzes. Dit betekent iets voor de uitvoering van het beleidskader en de onderliggende prestatieafspraken. Dit heeft ook gevolgen voor de individuele afspraken met de huidige partners.

Vervolg

De notariële acte ter oprichting van de Stichting Cultuurbedrijf Doetinchem is gereed ter ondertekening. Dit document en de procedure hoe te komen tot bemensing van de Raad van Toezicht is voorbereid door de Transitie Raad van Toezicht onder voorzitterschap van de heer R. van Gils.

Uw raad wordt geïnformeerd vanuit de nieuwe Raad van Bestuur van de Stichting Cultuurbedrijf bij de vaststelling van haar jaarrekening 2020 medio juni 2021.

De formulering van prestatieafspraken voor 2022 is gedelegeerd aan ons college en zij zal u hierover per raadsmededeling informeren in het vierde kwartaal van 2021.

Bijlagen

1. Fusieplan Cultuurbedrijf Doetinchem
2. Cultuurplan Cultuurbedrijf Doetinchem
3. Subsidieovereenkomst Cultuurbedrijf 2021-2024
4. Prestatieafspraken Cultuurbedrijf

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

mr. G.A. Karssenbergh

mr. M. Boumans MBA MPM